

עמוד "שבועי" 141

חדשות מתנועת הקיבוץ הדתי

יום אכילת

מועצת חינוך

צוות מצומצם מבין חברי המזכירות הפעילה מכין בימים אלה את "מועצת החינוך – תשע"ג". בשלב הראשון נקבע כי המועצה תתקיים בעז"ה בקיבוץ סעד, בימים שני + שלישי, י"ח – י"ט בסיוון (27 – 28 במאי 2013), ואחד המושבים בה יוקדש לציון חגיגי של הצטרפות ישובים לתנועת הקיבוץ הדתי. המועצה תעסוק ביוזמות חדשות בתחום החינוך, באפשרות לחידוש מסגרות חינוכיות, בנושא התכנים החינוכיים בחינוך הפורמאלי והחברתי, ובסוגיות תוכן שונות – בירור זהות וחזון; דמות "הבוגר הראוי"; החינוך לאמונה, יראת שמים ושמירת מצוות; יחסנו לאתגרי החרד"ליות והחילונית; התמודדות עם חינוך לציונות בעת הזו; החיבור של החינוך לנוף המקומי; החינוך לעבודה; החינוך להתנדבות ומעורבות חברתית. יומה הראשון יתנהל בשיטת "מרחב פתוח", המאפשרת גם לאנשים מן השורה להשפיע על כיווני הדיון והפעולה ולהיות מעורבים ויוזמים. יומה השני של המועצה יוקדש לגיבוש היוזמות והבשלתן להחלטות, שינחו בעתיד את הפעילות החינוכית בתנועה ובקיבוצים. יחד עם מרים שפירא (מרכז מהו"ת) המלווה את ההכנות למועצה, עובר הצוות לשלב הבא – הקמת ועדת היגוי רחבה, שתמקד את הכותרת והנושאים למועצה, תערוך הדמיה של מרחב הפתוח, ובמקביל תכין את הדיונים הפנימיים בקיבוצים.

פגישה עם דני הירשברג, מזכ"ל בני עקיבא

מערכת היחסים בין הקיבוץ הדתי לבין בני עקיבא ידעה עליות ומורדות לאורך השנים. שיתוף הפעולה צפוי להתחזק בתקופה הקרובה, בזכות גישתו החיובית והאזהדת של מזכ"ל בני עקיבא, דני הירשברג, כלפי הקיבוץ-הדתי, ובזכות מיתאם רחב בין השקפת העולם הציונית-דתית של הקבה"ד והנהגת בני עקיבא הנוכחית. פעילות החינוך הבלתי פורמאלי הנרחבת והמוצלחת שמקיימת מזכירות הקבה"ד בשנים האחרונות, בהובלתו של רזי בן יעקב, מהווה מאיץ רב חשיבות להידוק הזיקה בין הקבה"ד ובני עקיבא: פעילות שנראתה בתחילה כמובילה לייחוד ולבידול, מוכיחה עצמה דווקא כמובילה לאיחוד ולשילוב. השבוע התקיימה פגישה נוספת וחשובה בסדרה של מפגשים בין מזכ"ל בני עקיבא למזכ"ל הקבה"ד, בשיתוף חברים נוספים, ובה הובהר כי קיימת הסכמה רחבה על הבנת התהליכים העוברים על מערכת החינוך והמערכת הפוליטית הציונית-דתית, ועל הנדרש מאיתנו במציאות זו. מכאן הצורך החיוני בשיתוף פעולה נרחב בין שתי התנועות הנושאות בגאון את הסיסמה "תורה-ועבודה". אנו מאמינים ומייחלים שבתקופה הקרובה נוכל לדווח על העמקת שיתופי הפעולה והרחבתם, באופן ששתי התנועות תצאנה נשכרות ורעיון "תורה-ועבודה" ישוב להיות נוכח ומשמעותי בחיינו.

יבולון כלפה בואצרה האדינית

חברי הוועדה הרעיונית-מדינית התכנסו בבארות יצחק במטרה כפולה: להסתכל אחורה ולסכם את הפעילות במסגרת מיפקד "הבית היהודי", ולהסתכל קדימה לקראת הבחירות לכנסת ה-19, שתהיינה בעוד כחודש. בחלק הראשון, לאחר דברי התודה וההערכה לפעילי המיפקד שבכל קיבוץ וקיבוץ, נאמר בין השאר: "בבחירות הפנימיות התבררה באופן מובהק עמדתם של חברי הקב"ד המרגישים שייכים לבית היהודי: עם כל ההערכה לפועלו של ח"כ זבולון אורלב – מצביעים בעד נפתלי בנט, בתקווה שיתחיל משהו חדש"; "צריך לתת את הדעת להצטרפות המשמעותית של צעירים"; "התוצאה הפתיעה אותי. זו מפלגה אחרת ממה שהיינו רגילים ואנחנו צריכים להתרגל לזה, ולתת את הגיבוי של הקיבוץ הדתי לדרך החדשה של המפד"ל". "אני מודאג מכך שביבית היהודי מורגש חוסר שלד רעיוני בתחום תורה ועבודה". בחלק השני של הישיבה התארח זבולון כלפה, הממוקם במקום ה-7 (והבטוח) ברשימת צירי "הבית היהודי" לכנסת ה-19. זבולון – חבר קיבוץ שומריה, יליד מושב שרשרת שהקים את ביתו בעצמונה שבגוש קטיף – אמר, בין השאר: "אם אבחר לכנסת אקדיש את זמני וכוחותיי להתיישבות ולחינוך. במציאות של היום היחס של הציבור הישראלי כלפי ההתיישבות אינו ראוי, וחייבים לשפרו ולמצב את ערכה".

בנתיב הדממה

בתום מסע ממושך ובשעה טובה, יצא לאור הספר "בנתיב הדממה – הפעילות החשאית למען יהודי ברית המועצות", בהוצאת מרכז זלמן שזר. רבים מחברי הקיבוץ הדתי נטלו חלק פעיל בכתיבת פרק זה של תולדות עם ישראל במאה ה-20, אותו הוביל חברנו **אריה קרול ז"ל**. הספר **בנתיב הדממה** מספר את סיפורם של אלפי יהודים שנסעו לברית המועצות בחשאי, משנות השישים ועד סוף שנות השמונים של המאה העשרים. הם יצאו מטעם "נתיב" בכדי לסייע לפעילות היהודית הציונית של יהודי ברית המועצות, והכל בכיסוי של מסע תיירותי לכאורה. אלפי שליחים אלה, מישראל, ממערב אירופה ומצפון אמריקה, דאגו ללבות את הניצוץ היהודי ברחבי ברית המועצות, לפתח ולשמר את הזהות היהודית. במסגרת מפעל זה, שסיפורו עדיין לא סופר וחלקים ממנו עדיין חסויים, יצאו אנשים לברית המועצות עם פריטים נחוצים לשם הוראה וטיפול של השפה העברית ושל התרבות היהודית. הנוסעים פגשו, סיפרו, שמעו, הרצו ולימדו, וחוו בעצמם חוויה עזה. היוזם והרוח החיה של מפעל אדירים זה מטעם "נתיב" היה **חבר קיבוץ סעד, אריה קרול, איש של חזון ומעש, לימים חתן פרס ישראל על מפעל חיים**. **בנתיב הדממה** מביא מראות, קולות ועדויות של המאבק הכללי למען יהודי ברית המועצות, על זרועותיו ושלוחותיו, מנקודת המבט של השליחים. תיאורי הקשיים בהעברת ספרים ותשמישי קדושה, העימותים עם אנשי המכס, המעקב המתמיד של השלטונות, גבורתם, נחישותם וחששותיהם של הפעילים הציונים המקומיים ומשפחותיהם – כל אלה יוצרים סיפור מתח של ממש. הספר מבוסס בעיקרו על הרישומים של הנוסעים כפי שנכתבו עם שובם מברית המועצות, ועל הדיווחים של האחראים עליהם, ומשקפים את עוצמת החוויה. חברי הקב"ד יוכלו לרכוש את הספר בהזמנה מרוכזת – באמצעות מזכירות התנועה – במחיר מיוחד.

ענת לופ

נחמיה רפא

וחברי המזכירות הפצי"ה